

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียน ตามธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พิษณุโลก ซึ่งมีรายละเอียดตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 458 คน ครูผู้สอน จำนวน 5,340 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตาม สัดส่วนของเครจซี่ (R.V. Krejcie) และ มอร์แกน (E.W. Morgan) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 568 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 210 คน ครูผู้สอน จำนวน 358 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	รวม	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	รวม
เมือง	287	253	763	1303	31	25	61	117
วังทอง	152	331	481	964	18	35	41	94
บางระกำ	270	312	214	796	32	32	18	82
พรหมพิราม	134	362	178	674	15	37	15	67
นครไทย	185	219	241	645	23	23	20	66
ชาติตระการ	95	122	97	314	12	12	9	33
เนินมะปราง	76	133	168	377	9	13	15	37
บางกระทุ่ม	143	145	97	385	16	15	8	39
วัดโบสถ์	72	189	78	339	8	19	6	33
รวม	1414	2066	2317	5797	164	211	193	568

(จากข้อมูลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกเมื่อ 10 มิถุนายน 2542)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย
Pibulsongkram Rajabhat University

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน				ครูผู้สอน			
	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	รวม	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	รวม
เมือง	14	9	11	34	17	16	50	83
วังทอง	9	15	10	34	9	20	31	60
บางระกำ	16	13	4	33	16	19	14	49
พรหมพิราม	7	15	4	26	8	22	11	41
นครไทย	12	9	5	26	11	13	15	39
ชาติตระการ	6	5	3	14	6	7	6	19
เนินมะปราง	5	6	4	15	4	8	11	23
บางกระทุ่ม	8	6	2	16	8	9	6	23
วัดโบสถ์	4	7	1	12	4	12	5	21
รวม	81	85	44	210	83	126	149	358

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียนตามธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียนตามธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ใน 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านบทบาทหน้าที่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ น้อย

1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของกรรมการโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ และด้าน บทบาทหน้าที่

2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ให้ มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้าน ความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านบทบาทหน้าที่ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามไปขอคำปรึกษาเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบ สอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุรุษย์ คณิตกิจวิวัฒน์ หัวหน้าโปรแกรมวิชาวิศวกรรม สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญใหญ่ หัวหน้าโปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษาศาสนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้ช่วยวิจัยด้านเนื้อหา

3.3 นายชนินทร์ กรกชมาศ ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลพิชญ์โลก ผู้ช่วยวิจัยด้านเนื้อหา

3.4 นายเดิม เข้มเสมอ ประธานกรรมการ โรงเรียนวัดมหาวนาราม จังหวัด พิษณุโลก ผู้ช่วยวิจัยด้านเนื้อหา

3.5 นายสมศักดิ์ ขนทองนุ่น ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เมืองพิษณุโลก หัวหน้าฝ่ายพัฒนางานวิชาการ ผู้ช่วยวิจัยด้านภาษา

4. พิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อ คำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ตามวิธีของ โรวินELLI (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน (R.K. Hambleton)

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก และจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนัดหมายเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด จำนวน 568 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 568 ฉบับ เมื่อตรวจสอบแล้ว มีฉบับสมบูรณ์ครบถ้วน 516 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.84 จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียน ได้รับคืนจำนวน 210 ฉบับ มีฉบับสมบูรณ์ จำนวน 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.14 ครูผู้สอน ได้รับคืน จำนวน 358 ฉบับ มีฉบับสมบูรณ์ 312 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.15

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 568 ฉบับ มาคัดเลือกรับฉบับสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 516 ฉบับ
2. บันทึกคะแนนจากแบบสอบถามลงในแผ่นตารางสรุบทันที
3. เตรียมข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์
4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science IBM PC Plus)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC โดยแบ่งการวิเคราะห์หลักๆ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและทุกคุณลักษณะเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียนเป็นรายด้านและทุกคุณลักษณะด้วยค่าสถิติ t -test
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการโรงเรียนเป็นรายด้านระหว่างขนาดโรงเรียน ด้วยค่าสถิติ F -test และ

เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

5. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามธรรมชาติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โดยใช้เกณฑ์ของ เบิร์ต (Bert) และ คานท์(Kahn) (บุญชม ศรีสะอาด, 2539 อ้างถึงใน วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.99 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 การทดสอบแบบที (t - test)
 - 2.2 วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance)
 - 2.2.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยของทุกกลุ่ม (F - test)
 - 2.2.2 การทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe ' method)